51. ZÂRİYÂT SÛRESİ

Mekke döneminin dördüncü yılında, Ahkâf sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, ilk ayetinde geçen aynı kelimeden almıştır. 60 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imin adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

- I. Esip savuran rüzgârlara,
- 2. Yağmur yükü taşıyan bulutlara,
- 3. Denizlerde kolayca akıp giden gemilere,
- 4. V e yaratıklar arasında rızık işlerini

bölüştüren meleklere andolsun ki;

- 5. Size söz verilen ölüm ötesi hayat, kesinlikle doğrudur!
- **6. Ve** ilâhî adâletin tecellî edeceği **Hesap** Günü, **mutlaka gelecektir!**

Emsalsiz bir düzen içinde gerçekleşen bu doğa olayları, her şeyin bir hikmete dayalı olarak yaratıldığına şâhitlik etmektedir. Bu düzende akıl, şuur, irâde ve dolayısıyla Allah'ın vahyine muh atap olma gibi üstün yeteneklerle donatılmış olan insanoğlu, yapıp ettikleri konusunda elbette hesaba çekilecektir.

Ama insan, bu gerçekten dâimâ yüz çevirmek istemiştir:

- 7. İç içe geçmiş kıvrım kıvrım yollara, hârika bir şekilde desen desen işlenmiş mükemmel yörüngelere sahip göğe andolsun ki,
 - 8. Siz ey insanlar; evren, insan ve A llah; Kur'an,

kulluk, ahiret ve benzeri konularda karmakarışık ve **çelişkili görüşler içindesiniz.**

Uzaydaki yıldız kümelerinin nasıl farklı şekilleri, yörüngeleri varsa, ilâhî rehberliği göz ardı eden insanların inanç ve yaşam şekilleri arasında da o kadar büyük çelişkiler, farklılıklar vardır. İnsanlar arasında bu kadar farklı iddiaların var oluşu, şu gerçeği ortaya koymaktadır: Allah'ın gönderdiği mesaj ile yolunu aydınlatmayan insanlık, hiçbir zaman hakîkati bulamayacak, asla kurtuluşa erişemeyecektir.

- **9.** Demek ki, ancak sapıklığı baştan kabullenmiş, haktan sapan, yalana sürüklenmiş insan bu ilâhî dâveti reddedip **ondan yüz çevirir.** Öyleyse;
- 10. Şeytânî propagandalarla hakîkati tersyüz edip halkı Kur'an'dan çeviren sahtekârlara yazıklar olsun!
- II. Onlar ki, cehâlet bataklığı içinde bilinçsizce bocalayıp duruyorlar.

- **12. Ve** alaycı bir edayla: "Şu vaadedilen **Yargı Günü**, kıyamet günü **ne zaman** gelip çatacakmış?" **diye soruyorlar**
- 13. Ne zaman mı? O zâlimler, ateşin üzerinde kavrulacakları Gün!
- 14. O gün onlara, "Kötülüklerinizin acı meyvelerini bugün tadın!" denilecek, "Küstahça meydan okuyarak çabucak gelmesini istediğiniz azap budur işte!"
- 15. Öte yandan, dürüst ve erdemlice bir hayat sürerek kötülüklerden sakınanlar ise cennet bahçelerinde, pınar başlarında ebedî mutluluğu tadacaklar.
- 16. Hem de, Rablerinin kendilerine bahşettiği sonsuz cennet nîmetlerin i büyük bir sevinçle alıp onlardan istedikleri gibi faydalanarak. Evet; çünkü onlar, bundan önce ki hayatlarında güzel davranan kimselerdi.
 - 17. Gecenin az bir kısmında uyur, saatler

boyu ilim, ibâdet ve tefekkürle meşgul olurlardı.

- 18. Ve ruhların ilâhî esintilere açık olduğu sabah namazında, evrenin âdetâ yen iden diriltildiği o seher vakitlerinde, Rab'lerine el açıp yalvararak bağışlanma dilerlerdi.
- 19. Ve Allah'ın kendilerine imtihan için emanet verdiği mallarınd a, yardım isteyen fakirlerin ve yardıma muhtaç oldukl a rıhâlde dilenmekten çekinen yoksulların da hakkı olduğunu bilir, onların payını mutlaka ayırırlardı.
- 20. İnanmaya gönlü olanlar için, yery üzünde Allah'ın varlığını, rab ve ilâh olarak birliğini, sonsuz ilim, kudret ve merhametini gözler ön üne seren ve ilâhî adâletin mutlaka gerçekleşeceğine şehâdet eden nice işâretler, nice deliller vardır.
- 21. Ve bizzat kendi iç dünyanızda... Hâlâ hakîkati görmeyecek misiniz?
- 22. Yeryüzünde yaşamak için i htiyaç duyduğunuz hava, su, ya ğmur, ısı, ışık, yiy ecek,

içecek gibi maddî; ilâhî vahiy, rahmet, hidâyet gibi mân e vî **gidalarınız**ın **ve** ölümden sonraki hayatınız için **size vaadedilen** cennet, cehennem, hesap, mahşer gibi ceza ve mükâfâtın kaynağı **gök**l e r d e , y a n i Allah'ın yanında O'nun dilemesin**dedir.**

23. Hayır; göklerin ve yerin Rabb'ine andolsun ki, sizin kend i konuşmanız ne kadar gerçekse, bu Kur'an'ın haber verdiği olaylar da en az o kadar gerçektir! Kendi varlığınızdan, benliğinizden, konuşmanızdan kuşku duyabilir misiniz? Elbette hayır! Bu Kur'an, bundan çok daha açık bir gerçektir!

İşte Kur'an'ın anlattığı ibret verici gerçeklerden biri:

- 24. İbrahim'in o değerli misafirleriyle ilgili ibret verici öyküsü sana anlatılmadı mı?
- 25. Hani insan sûretinde melekler, selâm vererek onun huzur una girmişlerdi, o da "Selâm size, sanırım buralarda yabancısınız!"

demiști.

- **26. Derken** misafirlere aç olup olmadıklarını sormadan **usulca ailesinin yanına gidip** közde kızartılmış **besili bir buzağı getirdi.**
- 27. Ve yemeği önlerine koy arak, "Buyrun, yemez misiniz?" dedi.
- 28. Fakat misafirlerin yemeğe el uzatmadıklarını görünce, azap melekleri olduklarını düşünerek onlardan dolayı endişeye kapıldı. İbrahim'in iyiden iyiye kaygılandığını gören melekler, "Korkm a ! Bizler Allah'ın görevli elçileri melekleriz." dediler. Ve sonra onu, İshak adında bilgin bir oğul ile müjdelediler.
- 29. Bunun üzerine, konuşmalara kulak misafiri olan İbrahim'in hanımı Sâre, bir çığlık kopararak yanlarına geldi. Şaşkınlıktan yüzüne vurarak, "Benim gibi kısır bir yaşlı kadından mı olacak bu çocuk!" diyordu.
 - 30. Melekler, "Elbette!" dediler, "Çünkü

Rabb'in böyle buyurdu. Unutma ki Rabb'in, sonsuz hikmet ve ilim sahibidir."

- 31. İbrahim, ilk şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra, "Peki, asıl göreviniz nedir, ey Allah'ın elçileri?" diye sordu.
- 32. Onlar da, "Biz aslında," dediler, "Lût Peygambere isyan eden günahkâr bir toplum olan Sodom halkı için gönderildik."
- 33. "Ki, üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar yağdıralım!"
- **34. "Rabb'inin katında, günahkârlar için** özel olarak seçilip **işâretlenmiş** taşlar!"
- 35. İşte böylece, Lut kavmini helâk etmeden önce oradaki bütün müminleri çıkardık.
- 36. Ancak orada, bir ev halkı dışında Müslüman da göremedik.
 - 37. Geride kalan zâlimleri ise, korkunç bir azapla

yerle bir ettik ve can yakıcı azaptan korkanlar için, oradakilerin başına gelen felâketi belgeleyen tarihi kalıntılar ve ibret verici işâretler bıraktık.

- 38. Mûsâ'nın kıssasında da sizin için bir ders vardır: Hani onu, apaçık bir delil ile Firavuna elçi olarak göndermiştik.
- 39. Fakat Firavun, saltanatına güvenerek bütün siyâsî ve ekonomik gücüyle Mûsâ'ya karşı koydu ve onun hakkında, "Bu adam ya menfaat peşinde koşan usta bir büyücüdür, ya da cinlerin istilasına uğramış zavallı bir delidir!" dedi.
- 40. Biz de onu ve bütün ordusunu kıskıvrak yakaladık ve Firavun, son nefesinde tövbe ederek yaptıklarından dolayı kendisini kınayıp dururken, hepsini denize atıverdik! Fakat bu gecikmiş tövbe, onu korkunç sondan kurtaramamıştı!
- 41. İsyankâr Âd kavminin başına gelenlerde de sizin için bir ibret dersi vardır: Hani onların

üzerine, o ölümcül fırtınayı göndermiştik.

- **42. Karşısına çıkan her şeyi** kavurup **küle çeviren** korkunç bir fırtına!
- 43. Zâlim Semud kavminin yaşadığı felâketlerde de sizin için bir ibret dersi vardır: Hani onlara Peygamberleri tarafından, "Bir süre daha nîmetler içinde yaşayın bakalım!" denmişti.
- 44. Ama onlar, kendilerine verilen fırsatı kötüye kullanarak Rablerinin emrine karşı geldiler. Bunun üzerine dehşet içinde bakınıp dururlarken, korkunç gürültülü bir yıldırım onları çarpıverdi!
- 45. Azâbımız karşısında oldukları yere yıkılıverdiler; ne ayağa kalkabilecek dermanları kalmıştı, ne de kendilerini savunabilecek güçleri!
- **46. Ve daha önce, Nûh kavmini** de böyle helâk etmiştik!

Doğrusu, bu helâke uğraya**nlar**ın hepsi, yoldan çıkmış kimselerdi.

Gelelim, yeryüzündeki mûcize ve delillere:

- 47. Şu muhteşem göğü kendi elimizle kuran Biziz ve onu düzenli olarak genişletmekte olan da yine Biziz!
- 48. Yeryüzünü de türlü nîmetlerle donatarak, hayata elverişli bir şekilde Biz döşedik; hem de ne güzel döşedik!
- **49. V e** Kur'an'ın mûcizevî beyânını düşünüp **öğüt alasınız diye, her şeyi** iki farklı cinsiyetli ve karşıt kutuplu **çiftler hâlinde yarattık.**
- 50. Şimdi, ey Peygamber! Tüm insanlığı hak dine dâvet ederek de ki: "Öyleyse, ey insanlar, bütün sahte ilâhları reddederek, bütün kölelik zincirlerini kırıp atarak, hepiniz Allah'ın çağrısına koşun ve O'nun himayesine sığının! Hiç kuşkusuz ben, size O'nun tarafından gönderilen ve ilâhî nîmetleri müjdeleyen apaçık bir uyarıcıyım!"

- 51. "Allah ile beraber başka bir ilâh edinmeyin! Yalnızca Allah'a kulluk edin ve O'ndan başka hiçbir varlığa kayıtsız şartsız boyun eğmeyin! İşte, tekrar söylüyorum; doğrusu ben, size O'nun tarafından gönderilen ve şiddetli bir azâbı haber veren apaçık bir uyarıcıyım!"
- 52. Ey Peygamber ve onun izinden yürüyen mümin! İnkârcıların yalan ve iftiralarla İslâm'a saldırmaları seni üzmesin. Küfrün değişmez karakteri böyledir; zaten onlardan önceki kâfirlere de ne zaman bir elçi veya dâvetçi geldiyse, her defasında "Bu adam, insanların gözünü boyayan bir büyücü ya da zavallı bir delidir!" demişlerdi. Tıpkı şimdiki kâfirlerin yaptığı gibi:
- 53. Yoksa onlar, bunu söylemeyi nesilden nesle birbirlerine tavsiye mi ettiler? Hayır; doğrusu onlar, sınırı aşan azgın bir topluluktur!

- **54.** Öyleyse, sen hakîkati bütün delilleriyle ortaya koyduğun hâlde yanlış düşüncelerinde ısrar eden b u gibi insanlardan yüz çevir! Korkma, onlara yüz ve rmediğin için sorumlu tutulmayacak, bundan dolayı kınanmayacaksın!
- **55.** Bununla birlikte, bu çağrıya kulak verecek tertemiz gönüllere ulaşmak için sürekli olarak **uyar**m a y a devam et! **Çünkü uyarı,** inatçı kâfirlere olmasa bile, **inan**maya gönlü ol**anlara** mutlaka **fayda verecektir.** İşte, yaratılışınızın sebebi olan temel vazifeniz:
- **56. Ben cinleri ve insanları,** başka bir gaye için değil, **ancak** Beni Rabb olarak tanımaları ve yalnızca **Bana kulluk** ve itaat **etmeleri için yarattım.** Ve bu kulluğun yararı Bana değil, bizzat kendilerine olacaktır. Öyle ya;
- 57. Ben diğer sözde ilahların kendilerine tapanlardan istediği gibi onlardan ne bir rızık istiyorum, ne de beni beslemelerini.
 - 58. Çünkü Allah'ın kendisidir her türlü rızkı

veren ve yalnızca O'dur, sonsuz kudret ve sarsılmaz kuvvet sahibi! İşte bunun içindir ki:

- 59. Hiç kuşkusuz bugünkü zâlimler de, geçmişte helâk edilmiş olan yoldaşları gibi azaptan paylarına düşeni zamanı gelince mutlaka alacaklardır; o hâlde Benden azâbı çabucak istemesinler! Zira:
- **60.** Defalarca **uyarıldıkları** hâlde umursamadıkları o dehşetli **Günden dolayı, vay o kâfirlerin hâline!**